

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Félévben: Félévre 6 K., negyedévre 3 K. — 6.
Vidéken: " " " " 4 " 60 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamproch-palota, földszint,
az udvarban hátul.

Gyanus készülődés.

A honvédelmi miniszter a képviselőházban elmondott legutóbbi beszédében kijelentette, hogy a zágrábi hadtest mozgósításáról elterjedt hír nem felel meg a valóságnak. Ez — hogy úgy mondjuk — a legilletékesebb helyről jött cáfolat, némi tekintetben megnyugtatta a közönséget, amelynek nincsenek hódító tervei a Balkánon.

De alig egy-két napja, hogy Nyíry Sándor honvédelmi miniszter oly határozottan lecafolta a mozgósításról szállongó híreket, ezek mégis, amint rosz kifejezéssel mondani szokták, — „tartják magukat“.

Valóban a legnagyobb óvatosság mellett is tudomást kell venni ezekről a hírekről és jelekről, a melyek a katonai körök gyanus készülődéseit mutatják.

Ime, itt minden kommentár nélkül felsoroljuk azokat a híreket, amelyekből a közeli mozgósításra lehet következtetni és a melyek azóta jutottak a nyilvánosságra, amióta a honvédelmi miniszter a képviselőházban megcafolta a katonai körök készülődését.

Bécsből jelentik, hogy odavaió nagyiparoskörökben kétségtelennek tartják, hogy a hadügyi kormány egyes hadtesteknek teljes hadikészenlétebe állítását készíti elő. A jelek közül, a melyek erre vallanak, különösen feltűnőnek találják azt, hogy míg eddig a legtöbb katonaságot a monar-

kia északi határán, Galiciában koncentrálták, addig néhány hónapon át szinte észrevétlenül, most már egészen nyilvánvalóan elvonnak egyes csapatokat Galiciából és délen, a Tiroiban és a Balkán felé szaporítják a helyőrségeket.

Egybevág ezzel három belgrádi újságnak az a híre, hogy Ausztria-Magyarország felszólította Szerbiát, egyezzen bele, hogy osztrák- és magyar-csapatok szükség esetén Szerbia területén is átvonulhassanak. Ezt a hírt, bár igen jelentős, sem a szerb kormány, sem a bécsi külügyminisztérium nem cáfolta meg.

Ausztria-Magyarország katonai készülődésének hírével vannak tele az olasz és angol lapok is, közöttük igen komoly organumok is. Így a „Corriera della Sera“ jelentése szerint Bécsben a jövő héten ő Felsője elnöklésével katonai tanácskozás lesz, a melyen a Balkánon való katonai akció megkezdéséről lesz szó. A király ellene van, így szól a jelentés, a súlyos bonyodalmakkal fenyegető lépésnek, de a bécsi katonapárt mindenáron meg akarja kezdeni a fegyveres előnyomulást a novibazári szandzsák területére. Az akciót Bosznia és Hercegovina végleges annektálásának kinyilatkoztatása vezetné be, mire állítólag a katonai és diplomáciai szempontból minden előkészület megtörtént.

Másrésről Ausztria-Magyarország attól tartva, hogy Olaszországban zavargás támad a Balkánon való előnyomulásának hírére, a tiroli helyőrség szaporításán kívül Isztriában is nagyobb számú csapatot fog elhelyezni. A legutóbbi napokban az összes isztriai községeket utasították, tegyenek jelentést a csapatmozgósítás esetén rendelkezésre álló kocsi és lovak számáról.

Az angolországi hírek közül kiemelkedik a Reuter-ügynökség jelentése a tiroli helyőrség szaporításáról s kivált az Olaszországgal határos pontok erősebb megszállásáról, valamint a „Daily Mail“ híradása,

mely szerint az osztrák kormány utasította az osztrák Lloydot, hogy öt nagy hajót tartson készenlétben, arra az esetre, ha közel jövőben csapatok szállítása válnék szükségessé.

Lembergől — mint már megírtuk — azt táviratozzák, hogy a varsói osztrák-magyar konzul felszólította a Varsóban és környékén tartózkodó osztrák és magyar állampolgárokat, hogy amennyiben katonakötelesek, azonnal térjenek vissza hazájukba.

Mindezek a hírek, így együttvéve, képet adnak arról, hogy nemcsak Ausztriában és Magyarországon, hanem a külföldön is hisznek Ausztria-Magyarország komoly katonai készülődésében.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház mai ülése. —

A képviselőház mai ülése nem várt, szenzációs fordulatot hozott. A mikor a politikai izgalom hurja a legjobban megfeszült s a mikor mindenki a szakadás bekövetkezését, a vihar feltámadását várta, felállott *Thaly* Kálmán, Debrecen város országgyűlési képviselője, rövid beszédet mondott s a vége — béke lett.

Béke, a melyet nem várt, nem remélt senki; béke, a miben már nem hittünk s a mit az izzó szenvedélyek napjaiban csaknem a lehetetlenséggel tarthatott bárki is határosnak. *Thaly* Kálmán beszéde, *Tisza* István válasza egyszerre végét szakította a harcnak, a további

A háború.

— Alkalmi közlemény. —

„Nagy dolog a háború — puskapor nélkül“ ezt a nevezetes mondást, ha jól tudom, nemzeti szerecseneinknek, a cigányoknak köszönhetjük. Rájuk volt bízva a kurucvilágban Nagyida várának védelme. Meg is védték a várat emberül. Futott a német, mint a nyúl, sarkával fenyegetve Faraó füstös unokáit. A diadal mámorától elkapatva a vajda felugrott a vár fokára s ökleit megrázva ordította:

— Hej, csak el ne fogyott volna a puskaporunk! Egy teremtet lélek se szaladna el innen élve.

A labanchad erre visszafordult s egy szálíg lekaszaolta a hős várvédőket, a kiknek siralját a „nagyidai nóta“ örökítette meg. Nagyon elázottnak kell már annak a bandának lenni, a melyik ezt a kesergőt hajnal felé hosszas könyörgésre elhuzza.

Az a mondás azonban, hogy „nagy do-

log a háború — puskapor nélkül“, az újabb időben nagyon is bevált.

Manapság ugyanis már nem a puskapor dönti el a hadjárat sorsát, hanem a dinamit, ekrazit, melinit és lidit bombák, melyek záporosként hullanak az ellenség sorai közé.

A távol keleten dúló háborúban a fűrge japánok eddig ügyesebbnek bizonyultak az oroszoknál. Hajós nép a javából. Tenger övezte országuk több mint három ezer szigetből áll. Hadihajóik, ezek a legújabb szerkezetű öldöklő ágyukkal felszerelt uszó várak szintén tökéletesebbek, mint minőkkel ellenfeleik bírnak.

A muszkaták különben hagyományos szerenéséjük nagyon elkapatta. Eddig minden valamirevaló háborút csakis a törökökkel vívtak, a kiket úgy vizen, mint szárazon rendesen elverték. Hasztalan bareolt a török katona halálmegvetéssel, mikor basának nagyobb része szívesen elfogadta a fehér cár baksisát. A török tengerészet pe-

dig a hozzáértők tanúsága szerint egy hajító fát sem ér.

Csak emlékezzünk vissza a legutóbb lefolyt orosz-török háborúra. Husz-huszonöt monitorja volt a törököknek az Aldunán, mikor az orosz minden hadüzenet nélkül bevonult a szultán fennhatósága alatt álló Romániába s a nélkül, hogy a török hajóraj egy lövést tett volna, nehéz ütegekkel megpékelte az oláh partot, melynek védelmére mindenütt Fiumében vásárolt torpedót sülyesztett el.

A török hajóraj paranesnoka Hobart basa hőbortos angol ember volt. Sarkantyus eszimbában járt mindig s példányképe volt a lovasított tengerészeknek. Az 5 gyármoltalanságának tulajdonítható, hogy a legszebb hadihajók egymásután mentek tönkre, míg végre a torpedók elől menekülve, sőtösen takarodott el az Aldunáról, melyen az elbizakodott orosz egyelen lövés nélkül kelt át Zimnicánál.

Mindjárt a hadjárat kezdetén a vélet-

Pártoljuk a hazai kisipart!

Vitárius Béla

külföldön tanulmányozott kez-
tűs- és kötszerész mesternél

Debreczen,

A legfinomabb és legdivatosabb keztűik, valamint a legszakszzerű-
ben készült SÉRVKÖTÉK, HASKÖTÉK stb. a legújanyosabb **ÁRakon**
kaphatók és megrendelhetők

Főter, Bádogos-u. 1. Tóth Béla gyógyszer. mellett.
(Tisza-palota.)

háborúnak. Kezet fogtak az ország színe előtt és boldogság fakadt fel az izgalmtól meggyötört honatyák szívéből.

Tisza István kegyelmes ur sakuzást csinált. Taktikázott. Felkavarta a tereget, hullámokat vert s mikor még az ellenzék is azt hitte, hogy a hullámok a feje felett csapnak össze, akkor a kegyelmes ur szépen kiugrott a partra az ellenzék ölelő karjai között.

A nevezetes, harciasan indult, de békével végződött ülés lefolyásáról tudósítunk az alábbi részleteket táviratozza lapunknak:

Az ülés elején Ugron Gábor szólalt fel, a ki elmondta, hogy a tegnapi ülés jegyzőkönyve szerint az elnök a szavazást megsemmisítette.

Hát ez helytelen, mert a szavazást a Ház semmisítette meg. Az elnök kijelentette, hogy ilyen értelemben fogják kijavítani a jegyzőkönyvet.

Az elnök bemutatta ezután a miniszterelnök átiratát, hogy báró Bánffy Dezső lemondott a főudvarmesteri állásról.

— Nincs több az e fajta átiratból? — kérdezte Lengyel Zoltán nagy derűtség közben.

Perczel nem felelt erre a kérdésre, hanem hozzáfogott a névszerinti szavazás előkészítéséhez. Mindegyik jegyzőnek jutott benne szerep, csak Szócsák Pálnak nem.

— Ez a büntetés! — kiáltottak balról. Kegyvesztett lett a tegnapi baklövés miatt.

Ezalatt kihuzta a betűt az elnök. — Szavazás J betűvel fog kezdődni! — hirdette ki.

— Jaj az országnak! — hangzott fel balról.

A komoly és vidám intermezzókkal teljes szavazás után, a melyben a liberális párt nagyban megéltjezte Hódossy Imre szavazatát is, a ki a kormány mellett adta le a voksát, azzal végződött, hogy Tisza javaslatának napirendre tűzése mellett 268, ellene 107 képviselő szavazott, 102 képviselő hiányzott.

Az elnök ezután azt javasolta, hogy az indítvány tárgyalását a holnapi ülésre tűzzék ki.

Holló Lajos: Az indítvány nem tűzhető ki addig napirendre, míg a Ház asztalán törvényjavaslatok vannak.

Tisza István: A házszabályok ideiglenes módosítása iránt benyújtott indítvány érdemi tárgyalása rendeltetvén el, a

len, jobban mondva vak szerenese kedvezett az oroszoknak. Legremekőbb hadihajójuk a „Lütfi dselil“, télenül vesztegelt a Duna közepén, a mikor a tulsó oldalról egy nehéz parti ütegből rálőttek. Az iyalakban repülő bomba a hadihajó kéményébe esett, oda lent pedig széjjelrobbant. A gyönyörű hajó elsüllyedt, legénysége egy szálíg oda veszett.

A másik szerencsétlenség pár nap múlva következett be. Két orosz tengerész-tiszt: Jesztakov és Dubasor éjfélig korhelykedett Angelesku román kapitánynyal, a ki jól beszélt törökül. Egy óra után csónakba ült a három vakmerő tiszt s oda vezett a legközelebbi török monitorhoz, melynek legénysége aludta az igazak álmát, csak egy ór volt fenn a fedélzeten, az is szunyókált. Az evező csapásokra feleszmélt szendergéséből, rá is kiáltott a közeledőkre, de a román kapitány török nyelven megnyugtatta. Jó sokáig beszélgetett Mohamed hívével, mely idő alatt a két orosz tengerész a monitorhoz erősítette a magukkal hozott torpedót. Valóságos óramű volt rá alkalmazva, melyen, mint a pokolgépeken szokásos, perere meglehet határozni a robbanás pillanatát. Dolgukat jól végezve, bucsút vettek a jámbor töröktől s alig értek a román partra. óriási dördülés resz-

Ház asztalán fekvő törvényjavaslatokat visszavonja.

Lengyel Zoltán: A házszabályok értelmében magáévá teszi a miniszterelnök most visszavont összes javaslatait. (Viharos derűtség.) A kormány által benyújtott törvényjavaslatok s az egyes képviselők indítványai közt nem ismer különbséget a házszabály. Elni kíván a 217. §. jogával s az ujoncjavaslatokat a magáévá teszi. Kijelenti, hogy sem elvi álláspontjával, sem politikai múltjával nem kerül ellentétbe, mert ha véletlenül abba a szerencsétlen helyzetbe kerül, hogy a Ház elfogadja a javaslatait, már most kijelenti, hogy a részletekben módosításokat fog benyújtani (Derűtség.) így az ujonclétszám leszállítását, a kétéves szolgálati időt s a magyar vezénylői és vezérelti nyelvet fogja többek közt indítványozni. Erőszak nélkül a házszabályok módosítását nem fogják kivívni. Ha pedig ez bekövetkezik, ők megmutatják, hogy erőszakkal felelnek erőszakra. (Helyeslés a baloldalon.)

Elnök: Ó a házszabályok óre. (Nagy zaj.)

Rákosi Viktor: A hóhére! (Nagy zaj.)

Elnök: Tárgyalás közben sem indítványt tenni, sem visszavonni nem lehet. (Óriási zaj.)

Lengyel Zoltán: Hisz a miniszterelnök is most vonta vissza! (Nagy derűtség!)

Thaly Kálmán: A Ház engedélyt kéri, hogy a napirendre szólhasson, kéri, hogy a törvényjavaslatok visszavonátván, mi történik a benntartott tartalékosokkal és póttartalékosokkal. (Nagy zaj.) Ha mi a parlamentben akármilyen éles harcoknak nézünk elébe, ebben az utolsó percben fordul jobbra és balra, kérve, segítsenek ezeken a szerencsétlen emberekben. Novemberben éppen ezekre való tekintettel szüntette be a függetlenségi párt a rendkívüli fegyverekkel viselt harcot, mert nem akarta vállalni a felelősséget. (Nagy helyeslés a jobboldalon.) A felelősség most az Ugron-párté (óriási zaj) s a kormánypárté. (Percélig tartó zaj.) Fölteszi szomszédai hazafiságáról, hogy segíteni akarnak rajtuk s az utolsó órában kéri a segítségüket a póttartalékosok számára. A miniszterelnökről felteszi, hogy ő is szívesen hozzájárul a segítséghez. A békejobbot odanyújtja: segítetek! (Nagy tetszés.)

Tisza István gróf miniszterelnök a hazafias felszólalásra kijelenti, hogy ha a Ház minden oldala kötelezettséget vállal arra, hogy az 1903-ik évi ujoncjavaslatot keresztülbocsátja, akkor kész visszavonni a házszabálymódosító indítványt. (Zajos taps a jobboldalon.)

kettette meg a levegőt. A dinamit megtette hatását, ez a hadihajó is elsüllyedt.

De a szárazföldi orosz hadsereg is mindenben Szuvarov tanítását követte, a kinek az volt a jelszava, hogy „puskagolyó gyáva fráter, csak a szurony a legény.“ Ez a tanítás is nagyon megbosszulta magát Plevnánál, a hol volt nap, hogy egy-egy ostromnál huszonöt-harmincezer muszkakatonára hagyta át a fogát, míg a töröknek alig volt vesztése.

Az orosz sereg tábornoka abban az időben Skobelov volt. A legénység szentül meg volt róla győződve, hogy nem fogja a golyó. Hogy is ne! Mikor a vezetésére bízott hadosztály utolsó emberig elhullott a gyilkos golyózáporban, ő pedig hadsége kíséretében, sietlenül tért vissza a főhadszállásra, csak kardja markolatát szorongatta, mert a pengéjét elhőtték.

Ez a hadsereg pedig Kuropatkin, a mostani orosz főparancsnok volt, a ki, mint a lapok írják, mindenben Skobelov tábornok hívének vallja magát. Ha pedig ő is követi Szuvarov tanítását, nem kell valami nagy próféta tudomány ahhoz, hogy mint fog végződni a távol keleten megkezdődött nagy háború, mikor a japánok liditbombáival szemben a szuronyra appellál.

Ribiánszky József.

Thaly Kálmán odalép a miniszterelnökhöz és kezét fog vele, mire a jobboldal újból tapsolni kezd s a szabadelvűpártiak tömegesen gratulálnak Thalyknak. Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után

Ugron Gábor barátai megbízásából szól. Az 1903. évi ujoncjavaslat átbocsátásához hozzájárul azzal a feltétellel, melyet a miniszterelnök felajánl: hogy visszavonja a házszabálymódosításról szóló indítványt. Kellőképpen teljesítették köteleességüket, mert a lehetőségig küzdöttek, bár crejük már kifogyóban. A mi megmaradt, az nem volt elégséges arra, hogy a nemzet jogait kivívja. Az ujoncjavaslat gyors letárgyalásához hozzájárul minden hátsó gondolat nélkül.

Zichy Aladár gróf a néppárt nevében örömet fejezi ki a miatt, hogy a hazafias aggodalmak győzedelmeskedtek minden pártban e nagy pillanatban.

Szentiványi Árpád is hozzájárul a megegyezéshez.

Tisza István gróf a Ház engedelmet kéri arra, hogy az ujoncjavaslat visszavonásáról szóló nyilatkozatot tekintsek meg nem történtnek, a házszabálymódosító indítványt pedig visszavonja. (Zajos taps a jobboldalon.)

Az elnök indítványára a holnapi ülés napirendjére kitér az ujoncjavaslat tárgyalását. Az elnök egy órára felfüggeszti az ülést.

A szabadelvűpárt zajosan éljenzi Thaly Kálmánt és sorra odamennek hozzá gratulálni.

Szünet következett, a mely után a Wolfner Tivadar összeférhetlenségi ügyében választották meg a bíróságot, a mely nyomban összeülvén, kimondta, hogy összeférhetlenség nem forog fenn.

Egyház és iskola.

Lelkészi étekezlet. A ref. püspöki parókián tegnap d. e. 11 óraker, lelkesi értekezlet volt, a melyen Kiss Aron püspök elnökolt. Az értekezlet anyakönyvi kiadványok s más folyó ügyek dolgában határozott.

Tisza Kálmánné alapítványa. Özv. Tisza Kálmánné tegnap egy 4000 koronáról szóló alapítvány-levelet küldött el Kiss Aron püspöknek, a kit arra kér az alapító, hogy a fenti összegből a főiskola tápintézetének ösztöndíját létesítsen. Egyelőre egy diák élvezi a kamatokból fedezendő ingyenétkeztet; az összeg egyik részét pedig addig kamatoztatják, míg egy második alapítványi hely is létesíthető lesz. Az alapító kéri, hogy az ösztöndíj „Tisza Kálmán“ nevet viseljen.

A keleti háború.

— Távirati tudósítás. —

Vladivosztozk.

Egy interpellációra válaszolva kijelenti Alie belügyminiszter, hogy a rend Valladollidban ismét teljesen helyreállt. Azt remélik, hogy a kedélyek meg fognak nyugodni.

Orosz sebesültek.

London, március 9.

Az admirális első lordja a libaui tisztek anyáitól és nejeitől, valamint a libaui asszonyoktól táviratot kapott, a melyben említettek arra kéri, hogy fejezze ki a Talbot angol cirkálóhajó kapitányának és legénységének szívből eredő határtalan köszönetüket amaz emberséges bánásmódot, melyben a csemulpoi ütközetben megsebesült orosz legénységet a Varjak és Korajec megtámadása után a Talbot hajón részesítették. Carl of Selborne a libaui angol alkonzul után köszönetet mondott a táv-

iratért és megizentette, hogy az angol flotta mindig örül, ha a barátságos nemzetek tengerészeinek ilyenmü segítséget nyújt.

Port-Arthur.

Pétervár, március 9.

A Neue Freie Presse értesülése szerint Starck tengernagy neje megcáfolja azt a híresztelést, hogy névnapja alkalmával, mely port-arthuri első éjjeli támadási idejére esett, táncmulatságot adott volna. Alexejev tengernagy nővére az admirálisnak február 11-éről kelt levelét teszi közzé, a mely a híresztelést közvetve megcáfolja.

Hódoló felirat a cárhoz.

Pétervár, március 9.

A „Neue Freie Presse“ jelentése szerint ma a pétervári lapok küldöttsége jelen meg a cárnál és pedig Suvarin (Novoje Vremja), Iomarov (Szvjel) és Jolipin (Vjedomoszi), hogy hódoló feliratot adjanak át neki. — A hajóhad gyarapítására alakult bizottság máris 15 millió rubelt gyűjtött és az adományok folyton érkeznek. A hajógyárakban lazasan dolgoznak a hadihajók felszerelésén.

Az új japán kölcsön.

London, március 9.

A Reuter-ügynökség értesülése szerint lehetetlenség bárminő hivatalos közlésre szert tenni az új japán kölcsön tervezetere vonatkozólag. Azonban van ok arra a feltevésre, hogy a jövőben, ha a piac kevésbé lesz terhelt, Japánnak módjában áll majd megkísérlni a kölcsönnek Londonban való kibocsátását.

VIDÉK.

Merénylők szerencsétlensége.

— Saját tudósítónktól. —

Rablógyilkossági merénylet történt — mint nekünk írják — a vas megyei Kolta község határában. Vargyu Kálmán nevű dömtöri gazda átrándult Koltára, a hol valami dolga akadt. Az ismerősökkel addig ivott, míg este lett és Vargyu csak este 8 óra után indult gyalogszerrel hazafelé. Alig ért ki a koltai határba, a mikor az országút melletti árokba két sötét alak bukkan fel. Rá kiáltottak Vargyu, hogy álljon meg.

Vargyu, a ki erős, nagytermetű ember, nem hederített a fenyegető kiáltásra, hanem egykedvűen felelte, hogy majd otthon megáll. A két ember ekkor odaugrott Vargyu mellé s az egyik egy éles késsel akarta Vargyut mellbe dűfni, de a megtámadott ember félreütötte a merénylő karját s a következő pillanatban akkorát ütött karvastagságu botjával a merénylő fejére, hogy az menten felfordult. A másik merénylő ekkor futásnak eredt, de Vargyu Kálmán nem hagyta annyiban a dolgot, hanem utána futott és sikerült elfognia a merénylőt, a kit galléron vezetve vitt haza Dömötörre, hol átadta a csendőrségnek. A veszedelmes kaland előadása után a csendőség megjelent a merénylő színhelyén, a hol megtalálták a másik merénylőt is, de már életlenül.

A halott ember kilétét eddig nem tudták megállapítani, az elfogott ember azonban annyit bevallott, hogy őt Prucio Lőrincnek hívják és marhahajász, társával pedig csavargás közben ismerkedett meg, a kiről csak annyit tud, hogy Francinek hívják. Az esetről távirati jelentést tettek a szombathelyi törvényszéknek.

Három munkás katasztrófája.

Saját tudósítónktól.

A hunyadmegyei Füzesd községben — mint nekünk írják — nagy szerencsétlenség történt kedden reggel. Szurbán György, Besán Illia és Oncsu Vazul nevű füzesdi emberek kutat ástak Besán Nikola nevű gazda udvarán. Hétfőn este 15 méter mélységig haladtak le, de vizet nem találtak, helyett azonban minél mélyebbre haladtak, olyasmit vettek észre, mintha a pince volna alattuk.

A három ember azonban ahelyett, hogy veszedelmet sejtett volna, abban reményke-

dezt, hogy pénz vagy egyéb értékes dolog van ott elásva. Ezért nem is szoltak a házigazdának, hanem elhatározták, hogy másnap mind a hárman lemennek a kutba és tovább ásni. Délelőtt tíz óra tájban egyszerre nagy robajt hallottak a házbelieksutána sűrű füst és kénzagu gáz tört fel a kutból. A házigazda, mivel a kutat nem lehetett megközelíteni, csak távolról kiabált az emberekre, de semmi választ nem kapott. — Ekkor az előjáróságához futott jelentést tenni és csakhamar ott termett a falu népe. Csak estefelé szünt meg némileg a gázkiömlés, de a kutba még akkor sem mert lemenni senki, úgy hogy mindaddig a lemaradt három emberről mit sem tudtak. Este 8 óra tájban bányászok érkeztek mentő eszközökkel, a kik közül néhányan leereszkedtek a kutba, de csak addig, a meddig ásva volt, mert alattuk iszonyu mélység tántogott, a honnan egyre tödult föl a fojtó gáz.

A mélységbe leeresztett bányászlapok világításánál megpillantották az egyik munkás holttestét, a mint a leomlott földtömeg alul félig kilátszott, a másik kettő azonban valószínűleg a föld alatt van. A helyszíre érkezett szakértők állítása szerint a kut alatt valami elhagyott tárna lehetett s az ott felgyülemlt gáz tört elő, a mi pár napig eltart és csak akkor lehet megkísérlni a három munkás holttestének a felhozatalát.

A nagyváradai párbaj. Nagyváradról jelentik: Két év előtt Weiszlovics Gyula gazdálkodó párbajban veszélyesen megsebesítette Pallay Lajos nagyváradai ügyvédet, ki azonban felgyógyult. A megindult vizsgálattal kapcsolatban volt 27 bűnügy, melyet Weiszlovics apja és Lajos nevű testvére indított Gyula ellen. Ma a törvényszék vádtaancsa az összes bonyolult családi ügyekben a vádat elejtette, ellenben a párbajozó feleket, Weiszlovicsot és Pallayt vád alá helyezte.

Harc a vadörzöval. Vakmerő embert tartóztatott le a napokban az újkigyósi csendőség, Bglogh István újkigyósi lakos személyében. Ez az ember — mint nekünk írják — szenvedélyes orvvadász volt és sok erdővédet tett már szerencsétlenné, a miért több évig volt már börtönben is. E napokban Balogh megint vadászni ment gróf Wenkheim Frigyes erdejébe. Valaki besugta ezt a dolgot Maár József nevű uradalmi főerdésznek, a ki maga mellé vette az egyik erdőőr s kiment az erdőbe Balogh után. Hogy a keresett el ne menekülhessen, a főerdész s az erdővéd az erdőben elváltak egymástól. Maár főerdész találkozott legelőbb a vadörzöval, a ki először menekülni akart, de a főerdész utána lött. Ekkor Balogh megfordult, egy fa mögé ugrott s rálőtt a főerdészre, a kinek a fegyvert lötte ki a kezéből, egy másik lövéssel pedig leterítette. A mikor a megebesült főerdész elesett, a vadörzö futásnak eredt. Ekközben találkozott az erdővéddel. Balogh észrevette az erdővéd közeledését, egy fa mögül erre is rálőtt s azután elmenekült. Az erdővéd a karján kapott sebet. A mikor magához tért, a főerdész keresésére indult, a kit meg is talált eszméletlen állapotban. Az esetről azonnal értesítette az uradalmi személyzetet, a mely hazaszállította Maár főerdészt. Az esetről azonnal értesítették az ottani csendőrséget, a mely a merénylő keresésére indult, de csak másnap tudták elfogni, akkor is az erdőben, a hol a gyilkossági merénylő óta rejtőzködött.

A szerencsétlen kompánia. Nagybeeskerekéről jelentik, hogy a torontálmegyei Rábé községben évekkal ezelőtt alakult egy asztaltársaság, a mely sok vidám éjszakát rendezett. A kompániára azután egyszerre sulyos végzet nehezedett s tagjai valamennyien szerencsétlenül jártak. Az egyik a nyakát törte a másik felakasztotta magát, ketten hirtelen meghaltak s most érte el a végzet a társaság utolsó élő tagját, Weichold István tanítót, a ki tegnap agyonlőtte magát.

SZÍNHÁZ.

A fecskék.

— Bemutató előadás. —

Konti József, a kiváló zeneszerző operettje került tegnap este bemutatóra színpadunkon. Dícséret, elragadtatás előzte meg s a szezon során még egyetlen dalos darab sem hozott ilyen s annyi eszalódást. Az énekszámok hatástalanul veszték el, a közönséget sem az áriák, sem a szituációk, sem a szereplők nagy buzgósága, sőt még a táncok sem lelkesítették.

Operett, a melynek nincs meseje; operett, a melynek nincsenek humoros, elmés, ötletes jelenései. A librettója értéktelen; a zenéje sem olyan, a minőt az Eleven ördög, Suhanc, Királyfogás jeles komponistájától vártunk volna.

Az előadást kis közönség nézte végig, a melynek soraiból alig-alig hangzott fel egy kis taps. Pedig a szereplők jobbjai egész lelkesedéssel törtettek a siker után.

Ami hangolt, egy kis elevenséget s derűt hozott, a második felvonás tréfás duettje volt. A *Felhő Rózsi* pajzánága és *Iványi ügyessége* találkozott itt tetszéssel. Az ő énekszámuk volt az egyetlen, a melyet megisméltetett a közönség.

A többi szereplők közül *Réthay Laura*, *Mezey*, *Havasi Szidi* jeleskedtek s nem az ő buzgóságukon mult, hogy az operettet még sem tudták sikerre segíteni.

Rákosi Jenő Debrecenben.

Rákosi Jenő, a magyar íróvilág illusztris tagja szombaton Debrecenbe érkezik, hogy a nagy érdeklődéssel várt sanatórium-estélyen résztvegyen. Rákosi Jenő debreceni időzése alkalmából a színtársulat vasárnap este előadja a kiváló író *Magdolna* című népdramáját. Az előadás iránt már ezért is fokozottabb mértékben nyilatkozik meg a közönség érdeklődése.

Fifin helyett Casanova. Vasárnap délután az előre hirdetett „Fifin“ operett helyett „Casanova“ operett kerül színpadra.

UJDONSÁGOK

* **Uj anyakönyvvezető.** A belügy-miniszter Eles László téglási jegyzőt a téglási anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé nevezte ki.

* **A helyivasut a közkórháznak.** A debreceni helyivasut közgyűlése elhatározta, hogy a közkórház céljaira ötven korona jótékony adományt juttat. A megszavazott összeget tegnap már be is fizették a közkórház pénztárába.

* **Alkalmi ünnepély.** A debreceni kegyes-tanítórendi r. kath. főgymnasium önképzőköre márc. 10-én, délelőtt 10 órakor, az intézet dísztermében alkalmi ünnepélyt tart, melyre a t. c. szülőköt s az ifjuság barátait tisztelettel hívja meg az igazgatóság. Az ünnepély műsora: 1. Hubai J. Nemzeti dal, éneklé a főgymn. énekkar. 2. Abrányi E. Március 15-én, szavalja Vidovich Ernő, VII. o. t. 3. Alkalmi beszéd, mondja Új Sándor, VIII. o. t. 4. Vieuxtemps H. Ballade et Polonaise, hegedűn előadja Darvas György, VIII. o. t. 5. Radó A. Talpra magyar, szavalja Maigner Arthur, VI. o. t. 6. Kuruc nóták, éneklé a főgymn. énekkar. 7. Várady A. Petőfi Hortobágyon melodráma, szavalja

* Nem lesz munkásfelvonulás.

A munkások azért folyamodtak, hogy március 13-án a Petőfi-téren gyülekezzenek s onnan a főtéren át a főiskola épületében lévő Petőfi-szobrához vonulhassanak s ott alkalmi beszédeket tarthassanak. A polgármester a felvonulást nem engedélyezte, mert a munkások nem terjesztették be a főiskola engedélyét arra, hogy csoportosan, az intézet falai között ünnepélyt rendezhessenek.

* A debreceni jogász- és tisztviselő-kör március hó 19-én, szombaton d. u. 6 órakor, saját helyiségében rendes közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Elnöki jelentés. 2. Számvizsgáló-bizottság jelentése. 3. Költségelőirányzat megállapítása. 4. Esetleges indítványok. 5. Tisztújítás. A közgyűlést a kör helyiségében társas vacsora követi, melyre aláírási ív van kitéve a kör helyiségében. Az Elnökség.

* Debrecen vendégei. Lukács György főispán, Rákosi Jenő, Jászay Mari szombaton érkeznek Debrecenbe. Az illusztris vendégeket a vasutnál ünnepélyesen fogadják s a város nevében Kovács József polgármester üdvözli őket. A fogadtatás s a szanatórium-estély ügyében pénteken délben feltizenkettőkor a megyeháza nagytermében értekezlet lesz, a melyre a rendezőbizottsági-tagok ezufon is meghívotnak.

* Az EMKE Nyiregyházán. Az EMKE szabolcsmegyei göcöntjának alakuló gyűlése f. hó 13-án vasárnap tartatik meg. Erre az alakulásra Budapestről Sándor Pál, Brázay Zoltán, Maróthy Fürst Bertalan, Kuncz Ferenc, Révay Mór, Thaly Kálmán, Bakonyi Samu, Benes László, Mandel Pál, Papp Zoltán, Madel Pál s. a. t. rándulnak le. A mint halljuk, Debrecenből szintén nagyobb számmal vesznek részt a kereskedők a gyűlésen.

* Elfogott betörő. Még a múlt héten történt, hogy Kohn Henrik Hatvan-utcai 17. sz. alatti üzletében fényes nappal, mialatt az üzlet alkalmazottjai ebédelni voltak, ismeretlen tettesek betörték s a pénztárfiókból 802 koronát elvittek. A pénzt egy kis ládikában vitték el, a mely Wertheim-lakattal volt bezárva. A rendőrség megindította a nyomozást, de ez tegnapig semmi eredményre nem vezetett. Tegnap azután a Vecsey házban egy kis fiúcska lovasdít játszott s a játékgyeplője leesett a lépcsőfeljáró alá. Mikor bemászott érte, ott talált egy dobozt, mely fel volt törve s benne volt a felírt lakat s egy álkules. A házmaster jelentést tett az esetről a rendőrségnek. Kiderült, hogy ez az a doboz, a melyet Kohnéktól 802 koronával elloptak. Az álkulesal a rendőrség bejárta az összes lakatosokat s ezek közt egyenél megtalálta a kulcsformát. A lakatos azután előadta, hogy ezt a kulcsot Klein Sámuel Hatvan-utca 47. szám alatti lakos rendelkezte. Ezen a nyomon tovább kutatott a rendőrség. Délután négy órakor kapta Mile Pál rendőrfogalmazó, a ki a vizsgálatot nagy szakértelemmel vezette, az első nyomot s ma reggel 4 órakor a tettest Nagy-

váradon már el is fogták. Bardócz rendőrbiztoszt ugyanis Nagyváradra rendelték ki, miután Klein Samu testvérevel, Klein Gézával Nagyváradra szökött. Bardócz el is fogta az ifjat, a kit Debrecenbe hozott s a rendőrségnél tegnap ki is hallgatták. Klein Samu beismert mindent. Elmondta, hogy egy napon a nevezett üzlet ajtóban látta a kulcsot. Kivette, gyorsan lenyomatot készített róla és miután újra visszatette a kulcsot, a lenyomat alapján csináltatott másat. Az új kulccsal hatolt az üzletbe, úgy lopta el a pénzt, a melyből négyszáz koronát rögtön takaréka tette, a többiből aranyórát és láncot vásárolt. Az ellopott pénz legnagyobb része az értéktárgyakkal együtt megkerült.

* A legkisebb tolvaj. Halvány képű, szegényes ruházatu kis leány állott tegnap a rendőrkapitány előtt. Lopással vádolták az alig 11 éves Babotán Julist, a ki kora ifjúsága dacára a legfurfangosabb hazugságokkal igyekezett vallatóját tévutra vezetni. Babotán Julisnak hívják az apró tolvajt s nem kevesebb, mint három lopás terheli lelkét. A besurranó tolvajok módszerével élt, de Simonfi-utcán rajta vették és elcsípték. Ideiglenesen fogva tartják.

* Főbelötte magát. Nyakas Márton 38 éves kovácmester vadházasságban élt Hajdunánáson. E miatt aztán családi zavarok támadtak, a melyek annyira elkeserítették a kovácmestert, hogy fegyvert emelt maga ellen s főbelötte magát. A lövés azonban nem oltotta ki életét, csak súlyos sérülést idézett elő. A kovácmestert behozták a debreceni közpórházba.

* Ma este az Angol-királynő vendéglő éttermében a Rácz Károly zenekara játszik.

* Lezuhant az állványról. A Csapó-utca 22. számú háznál tegnap délután súlyos szerencsétlenség történt. Joga József kőmives állványbontás közben lezuhant s lába csontján két helyen is törést szenvedett. A szerencsétlenül járt kőmivest lakásán ápolják.

* Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. Dr. Ujjalussy-ház. Állandó fényképképzés és műterem kapubejáratánál lévő kirakatokban.

* Pármai ibolya szappan rendkívül kellemes ibolya illattal s oly finom, bőrpuhító anyagokból készül, hogy még a legérzékenyebb arcbőrü egyének is használhatják. A szappanok ideálja ez a kiváló készítmény, a mi egyuttal illatszert is. A ruhazekrényekben elhelyezve, minden ruha illatos lesz tőle. Egy darab 80 fillér. Készíti Szabó Béla piperesszappan-gyáros Miskolcon. Kapható Debrecenben Tóth Béla, Mihalovits J., Muraközy L., Balázs Odön, Kovács Nándor, Szilé Ferenc gyógyyszerészeknél, Kálnai Lipót, Borsos Kata, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Márton Gyula, Benyáts Emil, Békés Lajos, Tóth Kálmán, Fenyő Sándor, Mentze Henrik kereskedőknél.

180 millió örökség.

— Ujabb részletek. —

Arad, március 8.

Tegnap lapunkban megírtuk annak az óriási örökségnek a történetét, a mely az eddigi diszpoziciók szerint a köztisztviseltekben álló aradi Reinhart család birtokába fog jutni.

A hír mindenütt nagy föltűnést s örömet keltett, a mi főleg a család népszerűségét igazolja.

Nincs az a szenzáció, a mely oly hamar terjedne el, mint egy ilyen örökségi hír. Délfelé már egyébről sem beszéltek a városban s mindenütt a Reinhart-család szerencsésjét tárgyalták.

Voltak persze kételkedők, de voltak elméskedők is. Így valaki egy nagy társaságban azt a kijelentést kockáztatta meg, hogy:

— Nem igaz, hisz annyi pénz nincs is a világon.

A hír a külvárosba is hamar elhatolt, s közvetlen délebed után egy Arad külső-ségeiben lakó öreg anyóka csoszogott be Reinhartékhoz, a kik még asztalnál ültek. Az öreg asszony nagy tisztességtudással megállt az ajtóban és ekként mutatkozott be:

— Ich bin bitte auch à Reinhart'sche, s ezután meglehetősen bőbeszédűséggel előadta, hogy hanyadiziglenről rokona a családnak, végül azt a kérelmét adta elő, hogy ha kézhez veszik a nagy örökséget, róla se feledkezzenek meg.

Ilyen rokon természetesen még egy egész csomó fog jelentkezni, egyelőre azonban várhatnak még az „osztaléka”, mert a 180 millió angol kézen van, már pedig John Bull nagy passzióval ad kincset a kontinensnek.

Mint értesülünk, az igazoló családi irományok rövid idő alatt teljesen rendben lesznek s ekkor a Reinhart-család egyik tagja személyesen fog kiutazni Indiába, megfelelő jogi meghatalmazást kíséretében, hogy személyesen járjon el az ügyben. Ilyképp bizonyára sokkal gyorsabb lesz az eljárás lebonyolítása s ha újabb akadályok nem jönnek közbe, akkor pár hó alatt Reinharték a milliók urai lehetnek.

Egy család öngyilkossága.

Berlinben egy egész család megmérgezte magát tegnap.

Beseke tartalékos hadnagy, egy térképészeti intézet üzletvezetője, ennek felesége, tizenkilenc éves leányuk, két fiuk: egy 16 és egy 11 éves kadét willheimstrasse-i lakasukon mérget ittak. A borzasztó családi dráma oka anyagi nyomor. A Beseke-család öngyilkosságáról a következő részletet jelentik Berlinből.

A család a borzalmas gyilkosságot megelőző estén végignézett egy cirkszi előadást s éjszaka hajtották végre a borzalmas tettet. A gyilkosságot csak reggel vette észre a szobaleány.

A leány az ágyban feküdt, arca kendővel volt letakarva, épp úgy az egyik fiú arca is, a kit az apja sürgönyileg hívott haza a bensebergi kadétskolából. A férj szorosan átölelve tartotta feleségét. A család tagjai ciankálival mérgezték el magukat. Érdekes, hogy a család a cselédet is el akarta pusztítani.

A konyhaasztalon kis csomagot talált a cseléd. A csomagra ez volt írva:

— Mina, edd meg a csomag tartalmát!

Három fehér pilula volt benne, amely mérget tartalmazott.

Beseket 1870-ben a vaskereszttel tüntették ki, apósa vendéglős volt s erős szociális érzelmei miatt vejének kvietálnia kellett. Beseke rendkívül költséges életmódot folytatott, házi bálokat adptt, melyeken pazarul megvendégelte a vendégeket. Legutóbb egy 1200 márkás árverést tüztek ki ellene, a mely végleg tönkretette volna.

Hogy a végpusztulástól megszabaduljon, határozta el magát a borzasztó dráma végrehajtására.

TÁVIRATOK.**Megtámadott adóhatóság.**

London, március 9. Rövid idő előtt néhány nagyobb bányatársulat, melyek Dél-Afrikában vannak a kereskedmi jegy-

zékbe bevezetve, de Angliában is nagy képviselősegek vannak, nem akartak oszlatékaik teljes összege után járó jövedelmi adót megfizetni. Az Adolf Goerz cég megtámadta az adóhatóságtól érkező döntést, mely szerint a cégnek 142,429 font sterlingnyi összeget kellett volna jövedelmi adóként megfizetni. A kérdés a felső bíróság (court of kinsbench) elé terjesztette, azt állítva, hogy a jövedelmi adót csak oly jövedelemösszegekre lehet kivetni, amelyek az üzlet Angliában hoz. A törvényszék a kérelmet elutasította. Ez a döntés a Deber társulatot és más nagy társaságot is érinti, a melyeknek ugyancsak sok ezer fontjóról van szó.

Az orosz nagykövet Edvárd királynál.

London, március 10. Báró Benckendorf nagykövet tegnap délután kihallgatáson volt a Buckingham-palotában és hosszasan referált a királynak a harctéri eseményekről. Báró Benckendorf Pétervárról való visszatérése óta most harmadszor jelent meg Edvárd király előtt. London és Pétervár közt élénk táviratváltás van. Teljesen lehetetlennek tartják diplomáciai körökben, hogy Anglia Japán miatt konfliktusba keveredjék Oroszországgal.

Felfedezett titkos megegyezés.

London, március 10. A japánok elfogták a koreai trónörökös sógorát. Megmotozás után olyan iratokat találtak nála, a melyekből kétségtelenül megállapíthaták, hogy Korea és Oroszország közt a japánok ellen titkos megegyezés jött létre.

Hírek Port-Arthurból.

London, március 10. Port-Arthurból táviratozzák, hogy Makarov tengernagy tegnap reggel odaérkezett és a hatóságok vezetői tisztelegtek nála. Az üdvözlés az Aszkold fedélzetén ment végbe.

London, március 10. Port-Arthurból táviratozzák: A megsérült Retvizán a belső kikötőben a Caesarevics mellett van horgonyon. A sérülések kitározásán sűrűn dolgoznak.

Az orosz „hősök“ dicsérete.

Pétervár, március 9. Az orosz távirati ügynökség vladivosztoki magántudósítója jelenti mai kelettel: Alexejev tengernagy értesítette az erőd parancsnokát, hogy a vár elrendelte, hogy a helyőrségnek és a város összes védelmezőinek fejézzék ki tüzkeresztességük alkalmából legkegyelmesebb szerenese kívánatait és azt a meggyőződését, hogy valamennyien testükből élő süncot fognak alkotni az erődnek az ellenség támadásával szemben való megvédelmezésére. A helyőrségben és a lakosságban ez az üzenet örömteljes megindulást keltett.

Nagy tengeri ütközet.

London, március 9. A Posszjet öbölnél lefolyt nagy tengeri ütközetéről a Reuter ügynökség a következőket jelenti: Március nyolcadikán az orosz hajókat kereső japán hajóját megtámadta az orosz hajórajt s két órai erős harc után megsemmisítette.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, március 10. Készbuza 5 fillérrel olcsóbb. — A határidőüzlet szintén lanya. Jegyzetnek: Buza apr. 8'36—36. Buza okt. 8'30—31. Zab okt. 6'63—64. Rozs apr. 5'64—65. Tengeri máj. 5'34—34.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Vagy — vagy. (Távirati tudósítás.) Egy férj arra kérte a törvényszéket,

hogy válassza el őt a feleségétől, mert erkölcstelen életmódot folytat. Abban az esetben pedig, ha ezt az állítását — a mi tényeken alapszik — a bíróság nem tekintendő bebizonyítottnak, kötelezze a törvényszék a feleségét az együttélés folytatására. Az elsőfoku bíróság most kimondotta, vagy nem választja el a feleket, mert a férj nem igazolt semmit, de az életközösség folytatására sem szólítja fel az asszonyt, mert a férj beadványa súlyos rágalom a nő ellen és ilyen körülmények között az asszony nem kötelezhető az együttélésre.

§ Kirabolta a nagyanyját. A debreceni esküdtbíróóság a tegnapi ismertetett rablási bűnügyet letárgyalván, ifj. Dóró Jánost egy évi és 8 hónapi börtönnel, Császi Jánost pedig 6 heti fogsággal sújtotta. A Dóró büntetéséből a vizsgálati fogsággal egy hónapot kitöltöttek vettek.

§ Gondnokságot kért maga ellen. A nyiregyházi törvényszék Fried Mór kisvárdai lakos, gazdag terménykereskedőt saját kérelmére gondnokság alá helyezte.

§ Verekedésből halál. Vagy husz derecskei legény mulatott együtt tavaly egyik korealmában. Közben összekaptak s négyen, Zöld Mihály és három társa egy karóval egy összeverték Szilágyi Gábort, hogy a szegény legény rövid idő múlva meghalt. A verekedő legények halált okozott súlyos testi-sértés büntette miatt kerültek az esküdtbíróóság elé, mely tegnap kezdte meg a bonyolódott ügy tárgyalását. Ítélethozatalra ma este kerül a sor.

§ Szerelem és marólug. (Fővárosi tudósítónktól.) Mély gyászba öltözött esimes arcú fiatal nő ült ma a vádlottak padján. Szokecz Irmának hívják és a királyi ügyésznek súlyos testi sértés büntetéssel vádolja. Szokecz Irma nyomdászleány hosszabb ideig viszonyt folytatott Horner Gáspár molnárral, a ki ránt a leányra s faképnél akarta hagyni gyermekével együtt. Szokecz Irma e miatt annyira elkeseredett, hogy ez évi január 12-ikén reggel 7 órakor a Visegrádi-utcában megleste szeretőjét s aculöntötte maróluggal. A veszedelmes folyadék Horner szemét is érte, minek folytán jobb szeme látóképességét elvesztette. A mai főtárgyaláson a vádlott nyomdászleány azzal védekezett, hogy eszeágában sem volt szeretőjét leönteni. Csak ő maga akart öngyilkos lenni a Horner jelenlétében. Horner azonban kitűtötte s kezéből a veszedelmes folyadékot tartalmazó edényt s eközben csapódott arcába a maró folyadék. A törvényszék nem fogadta el ezt a védekezést és a leányt a súlyos testi-sértés miatt hat hónapi börtönnel sújtotta. Az ítélet ellen egy a vádlott, valamint terhére a királyi ügyész is fölebbezést jelentett be.

HÍREK.

Ejjei posta.

Ártatlanul halálra ítélve.

— Saját tudósítónktól. —

Az igazságszolgáltatásnak egy szörnyű tévedése derült ki tavaly. 1899-ben a riedi esküdtzék kétél általi halálra ítélte Gietzinger Teréziát, egy cipész feleségét és Harter Károly siegershoffi lakost. Azzal vádolták őket, hogy megölték és kirabolták Kranzinger Anna szatócsnőt. A halálos ítéletet a királyi kegyelme 20 évi fegyházra változtatta. Négy évig sinylett a börtön fenekén a két elítélt, mikor kiderült, hogy mind a ketten teljesen ártatlanok. Harter

néhány nappal a szabadulása után halt meg a börtönben s Gietzinger Terézia testben és lélekben megtörve jött ki a fegyházból.

Az igazi gyilkos Kaufmann Mátyás napszámos, a ki felett ma ítélt a bécsi esküdtzék. Kaufmann a saját leánya jelentette fel.

A gyanu úgy terelődött Gietzinger és Harterre, hogy ezek 1898. november 11. éjjelén szokatlanul soká maradtak ki hazulról s midőn hazamentek, a Kranzinger né házában világosságot látva, rosszat sejtettek s felverték a szomszédokat és czekekkel Harter bement a meggyilkolt asszony lakására. Ott feküdt Kranzinger Anna holtteste a padlón. Az egész szoba csupa vér. A halott testén két nagy szurás által okozott sebtátongott.

A fiókok fel voltak törve, 400 s egy 200 forintról szóló takarékpénztári könyv hiányzott. Akadtak néhányan, a kik azt állították, hogy a gyilkosságot megelőző órában Kranzinger Anna házában látták Hartert és Gietzinger Teréziát. Ez alapon letartóztatták s akasztófára ítélték őket.

1903. november 17-én egy Kaufmann Matild nevű cselédeleány jelentkezett a kirchbergi rendőrségnél s elmondta, hogy Kranzinger Annát az ő atyja, Kaufmann Mátyás ölte meg és rabolta ki s hogy a két takarékpénztári könyv házuk padlásán. a széna közé van elrejtve. A rendőrség a vallomás valóságáról meg is győződött és Kaufmann Mátyást letartóztatta.

Kaufmann szörnyű bűnét a vizsgálóbíró előtt be is vallotta.

Ítéletet ez ügyben ma este hoznak.

A tözsde szenzációja.

Négyszázezer koronás veszteség.

A budapesti értéktözsden mostanában alig beszélnek másról, mint arról a négyszázezer koronás differenciáról, a melylyel Palotai Rezső, a Lukács-fürdő igazgatója tartozik Kobraák Mór ügynöknek. Palotai két év előtt kezdett játszani a börzén eleinte szerencsével, de később annyira beleugrott, hogy 1902. év május havában már 140,000 koronát tettek ki a differenciái.

Kobraák Mór ügynök ekkor folyószámlát küldött Palotainak, a melyben megterhelte a 140,000 koronás tartozást és újabb megbizásokat adott az ügynökének vásárlásra, eladásra. A szerencse azonban továbbra is elkerülte ezt a vállalkozást. Palotai veszített, folyton veszített, úgy, hogy 1903. év végén már négyszázezer koronát tettek ki a tartozásai.

Palotai ekkor elmaradt a börzéről. És mikor Kobraák Mór a 400,000 koronás folyószámlát bemutatta neki, a fürdőigazgató meglepetve szólt:

— Mi ez? Hiszen én soha nem játszottam a börzén. Négyszer-ötször ott voltam ugyan, de csak beszélgetni akartam önnel. Én soha életemben nem adtam megbizásokat!

Kobraák Mór természetesen igen rosszul érezte magát erre a kijelentésre és a tözsdebírósnál bepörölte Palotai Rezsőt, de egyelőre csak 140,000 koronára, mert a többi veszteségről nem kapott elismervényt.

Palotai ezt a 140,000 koronát is tagadta. Azt állította, hogy ő nem adott Kobraáknak semmiféle megbizást, így tehát nem is hajlandó fizetni. A tözsdebíróóság, a melynek elnökei Weisz Károly, a Magyar Folyam. és Tengerhajózás vezérigazgatója és Ulmann Pál voltak, tegnapi egy újabb tárgyalást hívtak össze Palotai Rezső eskü alatti kihallgatására. A tárgyaláson azonban Palotai Rezső nem jelent meg, betegséggel mentette ki magát.

Kobrák Mór pedig holnap déli 12 órára új tárgyalás összehívását kérte, a melyre harminc tanút jelentett be. Ezek a tanúk mind azt fogják vallani, hogy Palotai tényleg nap-nap után feljárt a börtérre és megbízásokat adott Kobráknak.

A gyermek. (Éjjeli express tudósítás.) A gyermeki szeretet meghatározó példáját jelentik Párisból egy válópör során s a jelenet megkapó hatása alatt a peres szülők kibékültek.

H. nagykereskedő egy kissé kikapós ember s a mikor felesége rájött a diszkrét kalandjaira, válópört indított ellene. A bíróság előtt megkísérelték még egyszer megbékéltetni az asszonyt, ő azonban hallani sem akart erről. A tárgyalás folyamán egyszerre zaj támadt a folyosón, majd hirtelen kiáltások hallatszóttak:

— „Orvost! Orvost!”

A tárgyaló bíró elküldte a szolgát, hogy a baj okát megtudja, ekkor aztán a kinyílt ajtóban megjelent egy kis gyermek, a kinek láttára a válófélben levő H. asszony éles sikoltással odafutott. A gyermek H. asszony tíz éves fia — a zsebkesével több sebet ejtett magán s a mikor anyját meglátta, így kiáltott fel:

— Ha nem bocsátasz meg a papának, megölöm magam!

Erre aztán hamarosan következett a kibékülés.

Tüz Robespierre szobájában. (Éjjeli express tudósítás.) Jelentéktelen szobátűz volt pár nap előtt egy párisi ház negyedik emeletén. Ez a kis incidens annyiban érdekes, hogy abban a szobában lakott a nagy francia forradalom rettegett hiénája, Robespierre. A mikor Robespierre a „Convention nationale” tagja volt, abban a házban lakott s két kis szobában tervezte véres jövőjét. Azóta a szoba csaknem úgy maradt, még a butorok egy része is a régi.

Az utolsó szónoklat. (Éjjeli express tudósítás.) Krakóból jelentik, hogy ott a katolikus templomban megrendítő drámai jelenet történt. A bőjti prédikációt Péter páter tartotta nagy hallgatóság előtt. Eppen arról beszélt, hogyan készülünk a halálra s a szavai szokatlanul lelkesen hangzottak. Egyszerre a szava elakadt, a pap hátratartódott, a szívéhez kapott, aztán összeesett. Mire hozzáírték, már halott volt.

A Rókus plébánosa meghalt. (Éjjeli express tudósítás.) A Rókus-kórház lelkésze, Wessely Alajos plébános az éjjel 77 éves korában szívszélhűdésben hirtelen meghalt. Az elhunyt több mint husz éven át a józsefvárosi plébánián, mint káplán működött, míg néhai Dery plébános elhalálása után a Rókushoz került tizenkét évvel ezelőtt. A köztisztelőben álló érdemes férfi földi maradványait a Rókusban teszik ravatalra és onnan temetik délután 3 órakor.

CSARNOK.

Az örökség.

— Regény. —

Írta: **Than Gyula.**

(Folytatás.)

A nábob, a ki a párbeszédet érdeklődéssel hallgatta, nem tudta megállni, hogy közbe ne szóljon.

— Barátom! Maga olyan becsületesen, olyan szépen viselte magát, hogy ezt szó nélkül én sem hagyhatom. Abban pedig, hogy Targai Timót urat újra visszanyertük s igazságait kiderítette, jelentékeny tanúságot tett. Ez mind szép, mind elismerésre méltó dolog. Utazni akar? Helyes! De innen üres kézzel el nem megy.

— Oh nagyságos uram, ez a jószág... Mivel érdemtelmem...?

— Azt mondta, hogy menyasszonya van. Azt hiszem, nem fogja tőlem rossz néven venni, ha az ön házasságához én járulok hozzá azzal a száz arannyal a melyet lelkiismerete Targai urnak visszaszolgáltatót.

— Oh nagyságos uram. Ennyi jószág... Nem is tudom, hogy köszönjem meg.

— Ez még nem minden — vágott közbe szelid szavával Ilma. — Az ön menyasszonyának én is küldök ajándékot. Adja meg ön címét s gondom lesz rá, hogy még az esküvő előtt megkapják azt a kepengét, a melylyel én menyasszonyát kívánom meglepni.

A marcona matröz odahajolt az Ilma kezéhez s bárhogy igyekezett szabadkozni a kedves leány, hálásan csókolta meg s azután alig bírta elrebegni a köszönetet. Ez alatt a nábob szobájában járt s visszatérve elhozta a száz aranyat, a melyet ismételt jókívánságok között adott át a matröznek, a ki örömkönnyezők között rebegett újra és újra köszönetet.

Timót érezte boldognak magát, hiszen érezte, hogy a hála és szeretet ajándékait tulajdonképen ő miatta ontják olyan dusan a nábob és leánya.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, pénteken, március hó 11-én, bérlet 135-ik szám „C” másodsor:

Fecskék.

Operett 3 felvonásban.

Holnap, szombaton, március hó 12-én, bérlet 136-ik szám „A” — harmadszor:

Fecskék.

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Társa utódai
Debreczen, Kistemplombazár.

Megérkeztek a tavaszi divat

gyönyörű ujdonságai,
ruhaszövetek-
és selymekben.
!! ÓRIÁSI VÁLASZTÉK !!
Szabott árak!

BRÁZAY FÉLE SÓSBORSZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNALATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKELVE VAN!

A tisztelt gazdák közönségnek!

Ajánlunk elsőrendű arankamentes, államilag élmézérolt

Lóhere és luczommagot

továbbá eredeti quedinburgi igen megbízható, magas csiraképességű répamagvakat, ugyszintén komócsin fűmagot, búkköny-magot stb.

Hollander Adolf és fia

termény- és magkereskedők, Debreczen.
Piacz-utca 28. szám.

A hölgyközönség figyelmébe!

Ujdonságaink

Tavaszi Costüm

|| szövetekben ||

már megérkeztek!

ROSZNAY J. és TÁRSA

divatruházába,
Debreczen, Kossuth-utca. 5. sz.

Frizzo átváltozó művész

csak ruháját és maszkját, nem pedig arcbőrt változtatta át, de a KUN-féle Matild arcképcsés, crém szappan stb. leveszi a legvastagabb szeplőt vagy bármilyen bőrcsunyaságot az arcról. Tessék megpróbálni, mert ha ezen ártalmatlan szépitő szerek nem használnak, a szer árát minden csűrös-csavarás nélkül visszadja, a czim: KUN gyógyszerész párisi laboratoire cosmetique „Matilde” magyarországi műlaboratoriuma. (Alapítatott 1895. Budapest.) Budapesten Török-nél. Debreczeni raktar: Tóth Béla gyógyszerárban.

Uj vállalat!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy vízvezeték, légszesz, fűrdőberendezés, clozetek, csatornázás, szivattyúk, lég-és gázmotorok felszerelését, épület-és diszmű-bádógos munkákat készitünk.

Elfállalunk minden e szakmába vágó új berendezéseket, szakértelmű kivitelben, jótállás mellett.

Elfogadunk javításokat és átalakításokat.

A n. é. közönség pártfogását kérve, tisztelettel:

MATHÉ és TÓTH,
vállalkozók, Péterfa-u. 19. sz.

Telefon szám: 321.

Apró hirdetések.

Díja 10 fillér, 40 fillér, minden további szövegért 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szövegért 4 kr. 5 fillér.

Leveleket megköszönésére pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Ajánlat.

MAGYARUL, NÉMETÜL beszélő, zongorázni tudó urneány, urinól mellé ajánlkozás, mint társalkodó — házikísaszonny. — Lovelek „Szolid” jellegével a kiadóhivatalba kéretnek.

PÉNZTÁRNOKNŐNEK vagy elárulítónőnek ajánlkozik fiatal nő. Ajánlat „Komoly” címen kéretik a kiadóba.

EGY METERMÁZSA kőszén, haza szállítva 80 krajczár Neumann Nándor festék, lak, kence és petrolcum üzletében. Hatvan-utca 5. sz., telefon 205.

EGY DOBOZ borostyán-lakk 60 kr., egy doboz linoleum 70 kr., egy kg. gyorsan száradó firneisz 36 kr., hol? Neumann Nándor festék, lak, kence és petrol kereskedésében. Hatvan-utca 5. sz., telefon 205.

VALÓDI KÉK uszó kocsikenőcs, gépolajok és halzsír, legolcsóbban szerezhetők be Fazekas Kálmán petrolcum és zsiradék üzletében. Hatvan-u. 6. sz.

TÖLGYFA-SZÓLÓKARÓ Hegedüs Emil kereskedőnél. Miklós-utca 7. sz. a., a hol is mindenféle jó minőségű tűzifa, valamint vastag vargafa is kapható.

SZÉCHENYI-KERT 38. Posta-kerttel szemben, 2 nagy világos szoba, konyha, kamara, pince, verendával együtt kiadó.

EGY JÓ forgalmu heztes-üzlet, szabad kézből kiadó. Czim a kiadóba.

KAISER SALAMON megnagyobbított részlet-áruházában a tavaszi áruk megérkeztek s úgy részletre, mint készpénzfizetés mellett a legolcsóbban beszerezhetők. Nagy raktár tükör és képekben. Hatvan-utca 2. szám.

HÁROM UTCZAI szoba, konyha, kamara és világos pince kiadó Május 1-re. Sziv-u. 6.

Kereslet.

JEUNE DAME Parisienne Cherche leçons chez elle ou à domicile prix modéré. Ecrire sous Mademoiselle Piacz-utca 77. szám.

ÜGYES újságelárusító fölvétetik a kiadóhivatalban.

EGY BEJÁRÓNÉ keresetetik. Csapó-u. 29. sz. keresetetik.

Eladás.

A PALLAGON 28 hold 1055 négyszög öl ujosztású föld eladó. Ertekezhetni Miklós-utca 45. szám.

KÉT SZOBABUTOR és konyhaberendezés esetleg darabonként is eladó. Kossuth-u. 55. sz.

AZ ONDÓDON 10 kat. hold szántóföld, szabad kézből eladó. Ertekezhetni Batthyányi-utca 20. sz. alatt lakó tulajdonossal.

ELADÓ A KÖNTÖSKERT II. járás 92 szám alatt 960 öl, termő szőlővel, 80 drb termő gyümölcsfával beültetett, lugassal körül kerített s pajtával ellátott szőlőföld. — Továbbá a 106 sz. alatt 1026 öl, termő szőlővel, 100 drb termő gyümölcsfával beültetett, lugassal és lakóházzal ellátott szőlőföld — Felvilágosítást ad a Debreczei első takarékpénztár titkárja.

A SESTAKERT elején 1800 négyszögöl szőlő, új nyártakkal eladó. Ertekezhetni Szediák József Piac-u. 32. I. em.

TÖLGYFA-KÁDAK 6-10 Hect. ürtartalommal eladók, feltűnő olosón, Deák Ferenz-utca 13. számú Geréby-féle háznál.

Nemes szórakozás

== felnőtteknek és gyermekeknek ==
az öt világrész

természeti szépségeinek

megismerésére:

gyönyörű tájak, vidékek, őserdők, víz-
esések, városok, épületek és műtermek
teljes pompájukban élénk
varázsolva a

Stereoscopon

látható, mely egy forgató készülékkel önműködőleg hozza és
továbbítja a képeket.

== Öt perc alatt 100 kép megtekinthető ==

Teljes készülék ára 100 drb képpel 15 korona,

Kapható DEBRECZENBEN kizárólag a főraktárban

Mihály Sámuel papírkereskedésében

Fóter 30. Dréher sörcsarnokkal szemben.

Havi 3 koronás részletben is megszerezhető.

Ügynökök kerestetnek.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó”-hoz
DEBRECZENBEN, FÓTER 31-İK SZÁM.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-kréme arcszépítő s bőrpoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdeséget, finomságot s hamvaságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb tisztátalanságnál. 1 tégely harmat-kréme ára 1 korona. A krémhez használható **Harmat-arcpor**, mely az arcnak náladó poudert, a Harmat-arcpor, üde, ifjú színt kölcsönöz. háromféle színben kapható u. m.: fehér, rózsás s krémszínben. Kiváló illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. Próbadozár ára 50 A Mollitergin 100b arcz s különösen kéz-ápoló folyadék, mely a bőrnek seiyemszerű légyságot, bársnyerszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arcz- s kéz-ápoló. Teljesen ártalmatlan. Nem zsíroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtön! Napégette vagy szálfújta kezeket vagy arczbőrt a leg rövidebb idő alatt üdév, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kéz-ápoló fehérré, puhává változtat. Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.

Szomorodni borból kiváló gondtal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden nemű készítménnyel.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Növényi-hajszesz.

Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpasodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsíroz, nem piszkítja a fehérműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. 1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona.

Növényi hajkenőcs.

Azok részére, a kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készült ugyanolyan ható anyagból s ugyanolyan kiváló hatású hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos! Egy tégely hajkenőcs ára 1 korona.

Iztelen csukamajolaj

teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik. A Mihalovits-féle

China-bor.

China vas-bor.

Condurangó-bor.

Pepsin-bor.

Egy üveg ára
1 korona 60 fillér.